

ΤΟ ΚΟΥΡΔΙΚΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Μέχρι πριν από κάποιους μήνες θεωρείτο ένας από τους μάγους της διπλωματίας. Ο λόγος για τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, που έφτασε κάποια στιγμή να βάλει στο ίδιο τραπέζι Σύρους και Ισραηλινούς να διαπραγματευτούν. Οι πρόσφατες ταραχές στην Τουρκία με αφορμή το πάρκο Γκεζί δεν ήταν μόνο μια αντίδραση των τούρκων πολιτών στην ισλαμική ατζέντα Ερντογάν, αλλά και τα απόνερα μιας παρεμβατικής πολιτικής στη Συρία που κατέστρεψε ό,τι χτίστηκε τα προηγούμενα χρόνια και μετέτρεψε σε ρυθμιστή των εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή το κουρδικό ζήτημα. Με μια προσεκτική ματιά θα καταλάβει κανείς ότι ποτέ άλλοτε το κουρδικό δεν ήταν τόσο ψηλά στη διεθνή ατζέντα και ποτέ μέχρι τώρα οι Κούρδοι δεν βρέθηκαν σε τόσο ισχυρή διαπραγματευτική θέση. Συνοπτικά, η κατάσταση στην περιοχή καθορίζεται από δύο σημαντικές εξελίξεις. Πρώτον, την επικράτηση –όπως δείχνουν τα πράγματα– του PYD (που είναι το συριακό παρακλάδι του PKK) στη βόρεια Συρία και τη δημιουργία αυτόνομης περιοχής στα πρότυπα του ιρακινού Κουρδιστάν. Δεύτερον, το ειρηνευτικό σχέδιο αποχώρησης του PKK από την Τουρκία που βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη.

Του Κώστα Πλιάκου

Η Άγκυρα έχει μεν τον πρώτο λόγο στο κουρδικό, αλλά η εξέλιξή του περνά από το Ερμπίλ και τον πρόεδρο της Κουρδικής Περιφερειακής Κυβέρνησης του Ιράκ, Μασούντ Μπαρζανί.

Έχοντας διαρρήξει τις σχέσεις του με την κυβέρνηση της Βαγδάτης, ο Ερντογάν βρήκε στους Κούρδους του Ιράκ –ποιος θα το πίστευε– τον καλύτερο σύμμαχο στην περιοχή, όχι μόνο επειδή ως πολιτική οντότητα η Κουρδική Περιφερειακή Κυβέρνηση μπορεί να επηρεάσει το κουρδικό, αλλά και για οικονομικούς λόγους,

που έχουν να κάνουν με το εμπόριο και φυσικά την ενέργεια.

Το ιρακινό Κουρδιστάν είναι το μέσο που θα απελευθερώσει την Τουρκία από τη ρωσική εξάρτηση για πετρέλαιο, και ο Ερντογάν προχωρά σε αυτή την κατεύθυνση ακάθεκτος, παρά τις αντιρρήσεις των Αμερικανών. (Στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Άγκυρα ο αμερικανός ΥΠΕΞ εξέφρασε τις αντιρρήσεις του για τη δημιουργία αγωγού που θα φέρνει πετρέλαιο από το ιρακινό Κουρδιστάν στην Τουρκία.)

Η Τουρκία είναι για το Ερμπίλ ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος. Το μεταξύ τους εμπόριο αγγίζει τα 9 δισεκατομμύρια δολάρια τον χρόνο (είναι το 70% των τουρκικών εξαγωγών στο Ιράκ), αλλά όπως είπαμε το πετρέλαιο είναι εκεί που στοχεύει ο Ερντογάν, αλλά και ο Μπαρζανί. Ο Ερντογάν γιατί θα απεξαρτηθεί από τους Ρώσους και από το Ιράν, και ο Μπαρζανί γιατί θα παρακάμψει ακόμη περισσότερο την κυβέρνηση της Βαγδάτης (από την οποία σήμερα εισπράττει μόνο το 17% των εσόδων από το πετρέλαιο), η οποία ωρύεται και αντιδρά στο σχέδιο του αγωγού. Σημειωτέον, ο αγωγός θα είναι έτοιμος σε μερικούς μήνες και η δυναμικότητά του θα είναι 300.000 βαρέλια ημερησίως.

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί στρατηγική νίκη του Ερμπίλ έναντι της Βαγδάτης,